

Woordvoerders begrotingsbehandeling EL&I, economisch beleid en innovatie
Vaste Kamercommissie voor Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
T.a.v. de griffier, mw. M. Franke
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

c.c. Minister voor Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, dhr. Verhagen.
Staatssecretaris voor Economische Zaken, Landbouw en Innovatie dhr. Bleker

Amsterdam, 24 oktober 2011

Betreft: Begrotingsbehandeling EL&I, economisch beleid en innovatie

Geachte Kamerleden,

Binnenkort spreekt uw Kamer in het kader van de begrotingsbehandeling over economisch beleid en innovatie (week 44). Het Kabinet presenteerde onlangs twee beleidsbrieven¹ over steun aan het Nederlandse bedrijfsleven. Het is een gemiste kans dat hierin geen (MVO-) voorwaarden gesteld worden. Vrijblijvendheid t.a.v. MVO lijkt het geval als we lezen: “bedrijven *kunnen* zich profileren met actief beleid voor maatschappelijk verantwoord ondernemen”²

Om coherentie te waarborgen met bestaand en nieuw (MVO-) beleid en om verdere Nederlandse ambities en internationale toezeggingen te realiseren, zou alle overheidssteun aan het bedrijfsleven – zowel financieel als niet-financieel - gekoppeld moeten zijn aan stevige MVO-voorwaarden en ambitieuze duurzaamheidsdoelen. Wij denken hierbij aan de volgende elementen:

1. Ondersteuning, waaronder fiscale maatregelen, gericht op ‘innovatie’ zou nadrukkelijk ingevuld moeten worden als *duurzame* innovatie. Wij missen in genoemde beleidsbrieven een koppeling met duurzame ambities zoals die onder meer zijn vastgelegd in de duurzame agenda³. Het ambitieniveau van deze duurzaamheidsdoelen zou overigens nog aanzienlijk omhoog kunnen.
2. De nieuwe VN principes voor bedrijfsleven en mensenrechten (Guiding Principles van Prof. Ruggie) richten zich niet alleen tot bedrijven. Ook staten worden in het hoofdstuk “duty to protect” aangespoord nadere stappen te zetten om te zorgen dat alle overheidsinstanties die bedrijvenbeleid uitvoeren dit in lijn brengen met mensenrechtenverplichtingen⁴. Dit betekent dat alle steun aan bedrijven getoetst moet worden op coherentie met deze Guiding Principles en dat van bedrijven die steun ontvangen wordt gevraagd ‘mensenrechten due diligence’ toe te passen.

¹ ‘Buitenlandse Markten, Nederlandse kansen’ 23 juni 2011’ ² Naar de top, het bedrijvenbeleid in actie(s)’, 13 september 2011

² Buitenlandse markten Nederlandse kansen, p. 11-12 cursivering door MVO Platform

³ “Agenda duurzaamheid; een groene groei strategie voor Nederland”, 3 oktober 2011

⁴ Guiding principle 8. <http://www.business-humanrights.org/SpecialRepPortal/Home/Protect-Respect-Remedy-Framework/GuidingPrinciples>

3. Nederland speelde een sleutelrol in de recente herziening van de OESO Richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen⁵. Eén van de belangrijkste wijzigingen is dat deze nu van toepassing zijn op de hele toeleveringsketen. Het Kabinet stelt in de memorie van toelichting dat ze bekendheid wil geven aan de (vernieuwde) richtlijnen⁶ met het doel “het versterken van de effectiviteit”. Wij zijn van mening dat het geven van bekendheid daarvoor onvoldoende is. De effectiviteit van deze richtlijnen kan worden versterkt door nadere implementatierichtlijnen uit te werken.
4. Het onderschrijven van de OESO Richtlijnen is momenteel een voorwaarde voor een aantal vormen van overheidssteun⁷. Ook in het SER advies ‘Ontwikkeling door duurzaam ondernemen’⁸ wordt het voldoen aan de hernieuwde OESO Richtlijnen als strikte voorwaarde genoemd voor het ontvangen van publieke middelen. Dit is door staatssecretaris Knapen inmiddels omarmd⁹. Om deze voorwaarde inhoud te geven moet helderheid worden verschaft over de verwachtingen ten aanzien van implementatie (zie punt 3) alsmede door toetsing en toezicht op de naleving.

Wij zijn graag bereid nadere informatie te geven en zullen het debat met interesse volgen.

Vriendelijke groet,

Namens het MVO Platform,

Suzan van der Meij,
coördinator MVO Platform
Tel. 020 5304100/0612271726

⁵ Herzien in mei 2011. Beknopt overzicht van de belangrijkste wijzigingen: <http://www.oesorichtlijnen.nl/update/>

⁶ Memorie van toelichting begroting EL&I 2012 p. 18 en 92

⁷ Zoals exportkredietgaranties. Zie <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/internationaal-ondernemen/exportkredietverzekering>

⁸ http://www.ser.nl/~media/DB_Advies/2010_2019/2011/b30143.ashx

⁹ Speech staatssecretaris Knapen, 7 oktober: <http://www.rijksoverheid.nl/nieuws/2011/10/07/oeso-richtlijnen-mvo-voorwaarde-voor-ontwikkelingsgelden.html>